

Skaidrojums pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkumam

Vispārējie principi

Finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes

Atbilstoši likumam "Likums par budžetu un finanšu vadību" saņemti un apkopoti 550 pašvaldību 2008.gada pārskati.

Pašvaldību, pašvaldību budžeta iestāžu (turpmāk tekstā – pašvaldību) gada pārskati sagatavoti atbilstoši likumam "Par grāmatvedību", "Likumam par budžetu un finanšu vadību", Ministru kabineta 2007.gada 13.novembra noteikumiem Nr.749 "Noteikumi par valsts budžeta iestāžu un pašvaldību gada pārskatu sagatavošanas kārtību", Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumiem Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" un citiem normatīvajiem aktiem budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā, kā arī ievērojot šī skaidrojuma turpinājumā aprakstītās grāmatvedības politikas.

2008.gada pārskats ir sagatavots saskaņā ar darbības turpināšanas un uzkrāšanas principiem, izņemot 3 pašvaldības, kurās nav nodrošināta uzskaitē pēc uzkrāšanas principa.

Pašvaldību bilanču kopsavilkuma posteņu salīdzināmības nodrošināšanai vairāki posteņi ir pārklasificēti.

Zvērinātu revidentu atzinumi

Zvērinātu revidentu atzinumus par gada pārskata sagatavošanas pareizību bez iebildēm saņēmušas 537 pašvaldības, ar iebildēm saņēmušas 9 pašvaldības, negatīvus atzinumus saņēmušas 3 pašvaldības, kurās nav nodrošināta uzskaitē pēc uzkrāšanas principa un atteikumu sniegt atzinumu saņēmusi 1 pašvaldība, kurā no pašvaldības norēķinu kontiem nepamatoti un bez attaisnojuma dokumentiem veikti pārskaitījumi uz privātpersonas kontu.

Pašvaldību, kuras saņēmušas negatīvu atzinumu un atteikumu sniegt atzinumu, bilances kopsumma ir 0,07% no pašvaldību bilanču kopsavilkuma kopsummas un nerada būtisku ietekmi uz pārskatu.

Strukturālās izmaiņas

2008.gadā Brocēnu novadam pievienojās Gaiķu pagasts, Rojas novadā apvienojās Rojas pagasts un Mērsraga pagasts.

Naudas vienība

Pašvaldību bilanču kopsavilkumā par vērtības mēru lietota LR naudas vienība lats (Ls). Finanšu pārskatos uzrādītie finanšu dati ir noapaļoti līdz veseliem latiem.

Konsolidācijas principi

Sagatavojot pašvaldību bilanču kopsavilkuma finanšu pārskatu, izslēgti pārskatā iekļauto pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējie darījumi.

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtās pārrēķināti latos pēc Latvijas Bankas oficiāli noteiktā ārvalstu valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā.

Valūtas kursa starpības, kas radušās valūtas norēķinu rezultātā, kā arī aktīvu un saistību uzskaitē pielietojot valūtas kursus, kuri atšķiras no sākotnēji darījumu uzskaitē izmantotajiem valūtas kursiem, atzītas ieņēmumu un izdevumu pārskatā.

Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (latos)		
Valūta	31.12.2008.	31.12.2007.
EUR	0.702804	0.702804
USD	0.495000	0.484000
DKK	0.094300	0.094200
GBP	0.728000	0.963000
SEK	0.063500	0.074400

Aplēšu izmantošana

Sagatavojot finanšu pārskatu, ņemtas vērā aplēses un pieņēmumi, kas ietekmējuši atsevišķus bilances un ieņēmumu vai izdevumu aprēķina posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Aplēšu izmaiņu ietekme uzrādīta finanšu pārskatos.

Uzskaitē un novērtēšanas metodes

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi ir uzrādīti kā ilgtermiņa ieguldījumi, kam nepiemīt lietiskā forma, bet pārsvarā tās ir tikai lietošanas tiesības. Nemateriālo ieguldījumu sastāvā uzskaitītas par atlīdzību iegūtās tiesības.

Nemateriālo ieguldījumu vērtības amortizētas aktīva lietderīgās lietošanas laikā, izmantojot lineāro metodi. Nemateriālie ieguldījumi uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un aprēķināto vērtības samazinājumu.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un aprēķināto vērtības samazinājumu. Pamatlīdzekļu nolietojums aprēķināts pēc lineārās metodes atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.440 "Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām un pielietošanas nosacījumiem".

2008.gadā pašvaldības aktīvus uzskaitīja kā pamatlīdzekļus vai inventāru atbilstoši paredzētā lietošanas laika ilgumam un vērtības kritērijiem, kas noteikti iestāžu grāmatvedības politikās.

Pamatlīdzekļu vienības sākotnējās atzīšanas vērtība 86,9 % pašvaldību ir no 150 Ls, 5,6% - no 100 Ls, 2% - no 50 Ls, 0,7% - no 250 Ls, 0,4% - no 300 Ls, 0,2% - no 350 Ls, 0,2% - no 200 Ls un 4% pašvaldību pamatlīdzekļus atzīst, neņemot vērā pamatlīdzekļa vērtību.

Zemei, bioloģiskajiem aktīviem, kultūras un dabas pieminekļiem, mākslas priekšmetiem un citām kultūrvēsturiskajām vērtībām nolietojums netiek rēķināts.

Likvidētie, atsavinātie vai iznīcinātie pamatlīdzekļi izslēgti no uzskaites, atzīstot attiecīgos izdevumus.

Atsavināšanai paredzētos pamatlīdzekļus uzskaita apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā vērtībā. 2008.gadā 85% pašvaldību atsavināšanai paredzētos pamatlīdzekļus uzskaitīja krājumu sastāvā, savukārt 25% pašvaldību pamatlīdzekļu atsavināšanu veica uzreiz no pamatlīdzekļu sastāva.

Nomātos pamatlīdzekļus uzrāda zembilancē. Nomas maksājumus atzīst izdevumos saskaņā ar uzkrāšanas principu.

No 2008.gada pamatlīdzekļu uzskaitē pēc to sākotnējās atzīšanas pielieto izmaksu metodi, izņemot mežaudzes, kurām veic vērtības aktualizāciju, 4% pašvaldību veic pamatlīdzekļu pārvērtēšanu un pamatlīdzekļus pārskatā uzrāda pārvērtētajā vērtībā.

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi un aizdevumi

Pašvaldību ilgtermiņa finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrībās ir uzskaitīti pēc izmaksu un pašu kapitāla metodēm. Pielietojot pašu kapitāla metodi 2008.gadā novērtēti 70,2% pašvaldību

ieguldījumu, savukārt pielietojot izmaksu metodi, uzskaitīti 29,8% pašvaldību ilgtermiņa finanšu ieguldījumu radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās. Gada beigās aprēķināti, pārgrāmatoti un atsevišķi norādīti finanšu ieguldījumi, kuru termiņš nepārsniedz gadu no bilances datuma. Finanšu ieguldījumi, kurus iespējams realizēt jebkurā laikā un kurus plāno realizēt nākamo 12 mēnešu laikā no pārskatu datuma, norādīti kā īstermiņa finanšu ieguldījumi.

Krājumi

Krājumos galvenokārt norādīti pašvaldību īstermiņa aktīvi, kas paredzēti budžeta iestāžu darbības nodrošināšanai, atsavināšanai vai materiālu un izejvielu veidā atrodas vai tiks izlietoti saimnieciskās darbības procesā.

Atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumiem Nr.867 “Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti” krājumu sastāvā ietverti arī atsavināšanai paredzētie ilgtermiņa ieguldījumi un lauksaimniecības krājumi.

Pašvaldību krājumi uzskaitīti iegādes (izmaksu) vērtībā un to novērtēšanai no 2008.gada pielietota “pirmais iekšā – pirmais ārā” (FIFO) metode. Dažas pašvaldības krājumu novērtēšanā vēl pielietojušas vidējo svērto cenu metodi, taču tas būtiskas atšķirības krājumu vērtībā nerada.

Krājumu sastāvā inventāra vienības sākotnējās atzīšanas vērtība aptuveni 80% pašvaldību ir līdz 150 Ls, pārējie 20% pašvaldību pielieto citu krājumu atzīšanas vērtību (līdz 50 Ls, līdz 100 Ls u.c.)

Apmēram 7% pašvaldību aprēķina nolietojumu krājumiem.

Debitori (norēķini par prasībām)

Pašvaldības prasību grupā uzrāda visus norēķinus ar debitoriem – juridisko un fizisko personu īstermiņa parādus, kuri atmaksājami viena gada laikā. Debitoru parādu atlikumi saskaņoti, noformējot un apstiprinot savstarpējos norēķinu salīdzināšanās aktus.

Debitoru parādi bilancē norādīti neto vērtībā, kas aprēķināta, no prasību uzskaites vērtības atskaitot nedrošajiem (šaubīgajiem) debitoru parādiem izveidotos uzkrājumus.

Atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumu Nr.867 “Kārtība, kādā budžeta iestādes kārtu grāmatvedības uzskaiti” nosacījumiem uzkrājumi nedrošiem (šaubīgiem) parādiem veidoti gadījumos, ja šo debitoru parādu atgūšana (izpilde) uzskatāma par apšaubāmu. Izveidoto uzkrājumu vērtība iekļauta pārskata perioda izdevumos.

Aptuveni pusei jeb 50% pašvaldību nedrošo (šaubīgo) debitoru nav.

Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem

Nākamo periodu izdevumos uzrādītas faktiskās izmaksas, kas attiecas uz nākamajiem periodiem, samaksātie avansi par pakalpojumiem un projektiem. Nākamo periodu izdevumi iekļauti attiecīgā perioda izdevumos pēc uzkrāšanas principa, parasti, kad pašvaldība ir saņēmusi preces vai pakalpojumus.

Saņemtie rēķini par priekšapmaksām līdz apmaksas dienai uzrādītas kā zembilances saistības.

Īstermiņa finanšu ieguldījumi

Īstermiņa finanšu ieguldījumi uzrādīti kā ieguldījumi, kurus iespējams realizēt jebkurā laikā un kurus paredzēts paturēt ne ilgāk par gadu, kā arī ilgtermiņa finanšu ieguldījumi, kurus paredzēts pārdot un kuri pārklasificēti par īstermiņa ieguldījumiem.

Naudas līdzekļi

Pašvaldību naudas līdzekļus veido nauda kasēs un norēķinu kontos kredītiestādēs un Valsts kasē.

Pašu kapitāls

Pašu kapitāls sastāv no rezervēm un budžeta izpildes rezultātiem.

Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervēs uzskaitīts ilgtermiņa aktīvu pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības palielinājums.

Pārējās rezerves atzītas, ja pašvaldību finanšu ieguldījumi novērtēti saskaņā ar pašu kapitāla metodi un kapitālsabiedrībai pašu kapitālā ir tādas izmaiņas, kuras nav norādītas šīs kapitālsabiedrības peļņas un zaudējumu aprēķinā.

2008.gadā pašvaldības ņēmušas uzskaitē līdz šim neuzskaitītas mežaudzes un to vērtībā palielinātas rezerves.

Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts un pārskata gada budžeta izpildes rezultāts uzrādīti sadalījumā pa budžetu veidiem.

Uzkrājumi

Pašvaldības atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumiem Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" un saskaņā ar uzkrāšanas principu uzkrājumu sastāvā atzinušas uzkrājumus paredzamajām saistībām.

Uzkrājumi nedrošiem (šaubīgiem) parādiem, prasībām un samaksātiem avansiem 2008.gada pārskatos iekļauti attiecīgo aktīvu sastāvā, atskaitot no aktīvu vērtības izveidoto uzkrājumu vērtības.

Uzkrājumi ir paredzēti saistībām, kas radušās no pārskata gada vai iepriekšējo periodu darījumiem, un pārskata sagatavošanas laikā ir paredzamas vai zināmas, bet kuru vērtība, rašanās vai apmaksas datums nav precīzi zināmi.

Kreditori (norēķini par saistībām)

Pašvaldības kreditoru grupā uzrāda pašreizējās saistības (pienākumus), kas radušās pagātnes notikumu (darījumu) rezultātā un kuru apmaksai pašvaldībai vajadzēs lietot tās resursus.

Kreditoru parādu atlikumi saskaņoti, noformējot un apstiprinot savstarpējo norēķinu salīdzināšanās aktus. Atsevišķi uzrādītas ilgtermiņa un īstermiņa saistības.

Uzkrātās saistības

Uzkrātās saistības atzītas, ja saistību lielums un apmaksas termiņi ir samērā precīzi aprēķināmi un nenoteiktības pakāpe ir daudz mazāka nekā uzkrājumiem. Uzkrāto saistību vērtība noteikta saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, tāmēm vai pēc iepriekšējās pieredzes par izdevumu apjomu.

Uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem 92,4% pašvaldību aprēķina katram pašvaldības darbiniekam, pamatojoties uz kopējo pienākošos, bet neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu, kas reizināts ar vidējo vienas dienas darba atalgojumu pēdējo sešu mēnešu laikā, un pieskaitot attiecīgās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, 6,3% pašvaldību aprēķina, izmantojot 1/12 daļu no perioda darba samaksas izdevumiem un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām, 1,1% pašvaldību pielieto abas minētās uzkrāto saistību aprēķināšanas metodes, bet 0,2% pašvaldību uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem neaprēķina. Atšķirīga uzkrāto saistību neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķināšanas kārtība nerada būtisku ietekmi uz pārskatu.

Nākamo periodu ieņēmumi

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīta saņemtā ārvalstu finanšu palīdzība un saņemtais finansiālais atbalsts, tai skaitā 2008.gadā apgūto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļi, kā arī saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, ja ir spēkā Ministru kabineta 2005.gada 15.novembra noteikumos Nr.867 "Kārtība, kādā budžeta iestādes kārto grāmatvedības uzskaiti" norādītie dāvinājuma vai pušu vienošanās līguma nosacījumi.

Ieņēmumi, kas saņemti pirms pārskata perioda bilances datuma, bet attiecas uz nākamajiem pārskata periodiem, norādīti kā nākamo periodu ieņēmumi. Nākamo periodu ieņēmumi

iekļauti ieņēmumu un izdevumu pārskatā pēc uzkrāšanas principa, ieņēmumus atzīstot periodā, uz kuru tie attiecas.

Ieņēmumi

Pašvaldību budžeta ieņēmumi uzrādīti atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju".

Budžeta ieņēmumus veido saskaņā ar nodokļu likumiem iekasētie vai saņemtie nodokļu, valsts un pašvaldību nodevu un citi maksājumi budžetos, kā arī pašvaldības ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem.

Soda naudu un nokavējuma naudas ieņēmumi atzīti naudas saņemšanas dienā.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa, dabas resursu nodokļa un azartspēļu nodokļa ieņēmumi atzīti pēc naudas saņemšanas principa atbilstoši to administrēšanas metodēm, kuras veic Valsts Ieņēmumu dienests.

Ieņēmumi, izņemot minētos nodokļus, atzīti pēc uzkrāšanas principa periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas saņemšanas.

Saņemtie dāvinājumi, ziedojumi un mantojumi uzskaitīti attiecīgajā aktīvu grupā, atzīstot ieņēmumus no dāvinājumiem un ziedojumiem tādā vērtībā, kādā novērtēti attiecīgie dāvinājumi, ziedojumi vai mantojumi.

Izdevumi

Pašvaldību budžeta izdevumi ir uzrādīti atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" un Ministru kabineta 2005.gada 13.decembra noteikumiem Nr.934 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši funkcionālajām kategorijām".

Izdevumi atzīti pēc uzkrāšanas principa periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas samaksas.

Paskaidrojumi bilances posteniem

Bilances postenu pārklasifikācija

Bilances postenis	Pārklasificētā summa pārskata perioda sākumā	Pārklasificētā summa pārskata perioda beigās	Piezīmes
Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā		-4 159	Ls (1 400) Baložu 15% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls (2 759) Viesītes ar lauku teritoriju 23% ieguldījums kapitālsabiedrībā.
Līdzdalība asociēto kapitālsabiedrību kapitālā		2 359	Ls 2 759 Viesītes ar lauku teritoriju 23% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls 200 Dzērbenes pagasta 21.89% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls (600) Baložu 11% ieguldījums kapitālsabiedrībā.
Ilgtermiņa aizdevumi		-496	Rēzeknes pilsētas zemes ilgtermiņa pārdošanas līgums (iegrāmatots kontā 1355 „Pārējās ilgtermiņa prasības”).
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		2 596	Ls 496 Rēzeknes pilsētas ilgtermiņa pārdošanas līgums (iegrāmatots kontā 1355 „Pārējās ilgtermiņa prasības”); Ls 600 Baložu 11% ieguldījums kapitālsabiedrībā;

			Ls 1 400 Baložu 15% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls (200) Dzērbenes pagasta 21.89% ieguldījums kapitālsabiedrībā; Ls 300 Jaunpils pagasta ieguldījums Pašvaldību mācību centrā.
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros		-300	Jaunpils pagasta ieguldījums Pašvaldību mācību centrā.
Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts		-1	Sērenes pagasta nekorekti uzrādītā summa.
Nodokļi un sociālās apdrošināšanas maksājumi		1	Sērenes pagasta nekorekti uzrādītā summa.
Uzkrājumi	-13 127 267		Rīgas pilsētas un Allažu pagasta uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem.
Uzkrātās saistības	+13 127 267		Rīgas pilsētas un Allažu pagasta uzkrātās saistības neizmantotajiem atvaļinājumiem.

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālo ieguldījumu kopējā vērtība 2008.gadā palielinājusies par Ls 2 601 058.

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Nemateriālie ieguldījumi	16 796 600	14 195 542	2 601 058
Attīstības pasākumi un programmas	4 381 579	2 832 230	1 549 349
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	9 257 146	7 616 168	1 640 978
Datorprogrammas	8 770 530	7 116 632	1 653 898
Pārējās licences	255 363	275 422	-20 059
Koncesijas	12 296	12 955	-659
Pārējās nemateriālo ieguldījumu tiesības	218 957	211 159	7 798
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	2 024 205	2 124 441	-100 236
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	666 297	1 013 212	-346 915
Derīgo izrakteņu izpēte un citi līdzīgi neražotie nemateriālie ieguldījumi	1 331	1 546	-215
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem	466 042	607 945	-141 903

Nemateriālo ieguldījumu grupa "Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības" palielinājusies Ls 1 640 978 vērtībā, no kuras lielākais palielinājums postenī „Datorprogrammas” ir Rīgas pilsētai Ls 1 784 162 vērtībā galvenokārt par ieguldījumiem informācijas sistēmu pilnveidošanā.

Postenis "Attīstības pasākumi un programmas" palielinājies Ls 1 549 349 vērtībā, no kuriem palielinājums Ls 790 474 vērtībā ir Rīgas pilsētas ieguldījumi Rīgas vēsturiskā centra un Rīgas pilsētas attīstības plāna izveidošanā, kas pārklasificēti no posteņa „Pārējie nemateriālie ieguldījumi”.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu kopējā vērtība 2008.gadā palielinājusies par Ls 456 338 365.

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Pamatlīdzekļi	3 475 598 272	3 019 259 907	456 338 365
Zeme, ēkas un būves	2 971 817 933	2 492 637 087	479 180 846
Dzīvojamās ēkas	167 816 152	122 601 833	45 214 319
Nedzīvojamās ēkas	585 632 220	436 873 655	148 758 565
Transporta būves	1 534 061 861	1 401 150 013	132 911 848
Zeme zem ēkām un būvēm	112 234 420	82 066 263	30 168 157
Kultivētā zeme	13 811 612	10 283 359	3 528 253
Atpūtai un izklaidei izmantojamā zeme	62 059 094	61 672 856	386 238
Pārējā zeme	293 950 305	228 169 087	65 781 218
Inženierbūves	157 329 770	121 330 688	35 999 082
Pārējais nekustamais īpašums	44 922 499	28 489 333	16 433 166
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	18 374 982	16 507 217	1 867 765
Pārējie pamatlīdzekļi	128 327 070	105 028 633	23 298 437
Transportlīdzekļi	23 280 348	16 448 359	6 831 989
Saimniecības pamatlīdzekļi	25 384 553	20 915 586	4 468 967
Bibliotēku fondi	32 774 579	30 544 590	2 229 989
Izklaides, literārie un mākslas oriģināldarbi	451 827	639 354	-187 527
Dārgakmeņi un dārgmetāli	3 774	4 212	-438
Antīkie un citi mākslas priekšmeti	3 707 626	1 715 788	1 991 838
Citas vērtslietas	8 964	7 365	1 599
Datortehnika, sakaru un cita biroja tehnika	19 119 379	15 364 659	3 754 720
Iepriekš neklasificētie pārējie pamatlīdzekļi	23 596 020	19 388 720	4 207 300
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā celtniecība	243 663 582	310 342 132	-66 678 550
Pamatlīdzekļu izveidošana	25 560 380	20 001 777	5 558 603
Nepabeigtā celtniecība	218 103 202	290 340 355	-72 237 153
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	62 956 357	65 516 692	-2 560 335
Pazemes aktīvi	25 612 835	23 707 599	1 905 236
Augļu dārzi un citi regulāri ražojošu koku stādījumi	362 473	521 346	-158 873
Mežaudzes	10 030 254	x	x
Pārējie bioloģiskie aktīvi	26 950 795	41 287 747	-14 336 952
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	4 457 570	3 693 768	763 802
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	46 000 778	25 534 378	20 466 400

Ievērojamu palielinājuma daļu no kopējā pamatlīdzekļu vērtības pieauguma veido bilances posteņa "Zeme, ēkas un būves" pieaugums Ls 479 180 846 vērtībā, no kuriem Ls 242 150 173 palielinājums ir Rīgas pilsētai, kas galvenokārt saistīts ar pamatlīdzekļu izveidošanas pabeigšanu un objekta „Dienvidu tilts” nodošanu ekspluatācijā (1.kārtas nodošana ekspluatācijā Ls 140 079 623 vērtībā), kā arī ieguldījumiem Mežaparka Lielās estrādes rekonstrukcijā un citu nekustamā īpašuma objektu renovācijā un būvniecībā.

Postenis "Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā celtniecība" 2008.gadā samazinājies Ls 66 678 550 vērtībā. Būtiskāko samazinājumu Ls 428 133 247 vērtībā veido nepabeigtās celtniecības objektu pabeigšana un vērtību pārvietošana uz posteņiem „Transporta būves” un „Nedzīvojamās ēkas”, savukārt palielinājumu Ls 352 642 670 vērtībā veido šī posteņa pieaugums naudas darījumu rezultātā.

Ludzas pilsēta 2008.gadā pabeigusi sporta halles celtniecību Ls 4 065 301 vērtībā, Ogres novads 2008.gada 30.decembrī pieņēmis nepabeigtās būvniecības izmaksas ceļa posmam A6 Rīga-Daugavpils-Krāslava-Krievijas robeža (Paternieki) 22.5-39.2km Ls 11 757 705 vērtībā, Jūrmalas pilsēta nodevusi ekspluatācijā sporta kompleksa Skatītāju tribīnes Ls 2 784 612 vērtībā, Ropažu novads nodevis ekspluatācijā Ropažu kultūras un izglītības centru Ls 1 496 715 vērtībā, Ventspils pilsēta nodevusi ekspluatācijā ielu seguma izbūvi Ls 2 794 149 vērtībā.

Ilgtērmiņa finanšu ieguldījumi

Ilgtērmiņa finanšu ieguldījumu kopējā vērtība 2008.gadā palielinājusies par Ls 140 120 174. Lielāko pieaugumu veido posteņa "Līdzdalība radniecīgo uzņēmuma kapitālā" pieaugums Ls 123 409 670 vērtībā.

Lielākie finanšu un mantiskie ieguldījumi veikti šādās kapitālsabiedrībās: ieguldīti nefinanšu aktīvi SIA „Rīgas meži” Ls 37 535 200, SIA „Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs” Ls 15 587 000 un SIA „Rīgas satiksme” Ls 7 011 600 vērtībā (Rīgas pilsēta), nodoti valdījumā pamatlīdzekļi Ventspils Brīvostas pārvaldei Ls 12 832 010 vērtībā (Ventspils pilsēta), veikti naudas ieguldījumi SIA “Daugavpils olimpiskais centrs” Ls 6 383 000 (Daugavpils pilsēta).

Ilgtērmiņa finanšu ieguldījumi Ventspils Brīvostas pārvaldē

Pamatlīdzekļi, kurus Ventspils pilsētas dome ir nodevusi valdījumā Ventspils Brīvostas pārvaldei, uzrādīti pašvaldības ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā darījuma uzskaitē atbilstoši tā ekonomiskai būtībai.

Pamatojoties uz likumā „Par pašvaldībām” noteiktajām tiesībām racionāli un lietderīgi apsaimniekot pašvaldības kustamo un nekustamo mantu un ņemot vērā Ventspils pilsētas domes lēmumus, noslēgts līgums, kurā noteiktas „Valdītāja” - Ventspils Brīvostas pārvaldes tiesības un pienākumi. Tas paredz, ka ilgtermiņa ieguldījumi uzturami kārtībā par Ventspils Brīvostas pārvaldes līdzekļiem atbilstoši „Īpašnieka” – Ventspils pilsētas pašvaldības apstiprinātam budžetam, un ka pēc „Īpašnieka” pieprasījuma (reizi ceturksnī) „Valdītājam” jāsniedz aktualizēta informācija par valdījumā esošo ieguldījumu izmaiņām, saskaņā ar kuru pašvaldība attiecīgi veic palielinājumu vai samazinājumu ilgtermiņa finanšu ieguldījumam Ventspils Brīvostas pārvaldē.

Pamatlīdzekļiem, kas nodoti Ventspils Brīvostas pārvaldei valdījumā, 2008.gadā nolietojums aprēķināts pēc lineārās metodes saskaņā ar Ventspils Brīvostas pārvaldes vadības apstiprinātajām nolietojuma normām, kas ir atšķirīgas no 2005.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.440 „Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām un pielietošanas nosacījumiem”.

Zeme, kas saskaņā ar likuma „Par ostām” prasībām nodota Ventspils Brīvostas pārvaldei valdījumā, reģistrēta Zemesgrāmatā kā Ventspils pilsētas pašvaldības īpašums.

Ņemot vērā to, ka Ventspils Brīvostas pārvalde ir pašvaldības izveidota iestāde, visi par iestādes līdzekļiem iegādātie pamatlīdzekļi, iekļauti pašvaldības bilancē kā ilgtermiņa finanšu ieguldījumu palielinājums.

Sākot ar 2007.gada 1.janvāri minēto pamatlīdzekļu izmaiņas uzskaitītas atbilstošos ieņēmumu/ izdevumu kontos un rezultāts iekļauts pārskata gada budžeta izpildes rezultātā.

Detalizēta informācija par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem uzrādīta gada pārskata 10.pielikumā.

Krājumi

Krājumu kopējā vērtība 2008.gadā samazinājās par Ls 37 744 344.

Rādītāji	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-)
Krājumi kopā ar avansa maksājumiem	22 880 255	60 624 599	-37 744 344
Avansa maksājumi par krājumiem	530 261	764 869	-234 608
Krājumi	22 349 994	59 859 730	-37 509 736
Izejvielas un materiāli	9 178 227	7 336 854	1 841 373
Materiāli mācību, zinātniskiem un citiem mērķiem	741 921	509 193	232 728
Pārtikas produkti	604 319	532 708	71 611
Medikamenti, zāles un medicīnas materiāli	276 157	233 608	42 549
Saimniecības materiāli un kancelejas piederumi	1 522 713	1 639 700	-116 987
Kurināmais, degviela, smērvielas	3 823 089	2 733 871	1 089 218
Mašīnu iekārtas un rezerves daļas	177 498	185 373	-7 875
Pārējie materiāli	2 032 530	1 502 401	530 129
Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi	2 122	1 948	174
Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai	9 490 180	27 286 939	-17 796 759
Gatavie ražojumi	103 046	224 180	-121 134
Krājumi un ilgtermiņa ieguldījumi atsavināšanai	9 372 784	27 062 476	-17 689 692
Gatavie pasūtījumi	14 350	283	14 067
Lauksaimniecības krājumi	7 928	24 254	-16 326
Darba un produktīvie dzīvnieki	6 289	23 125	-16 836
Lopbarība un sēklas	1 465	1 104	361
Pārējie lauksaimniecības krājumi	174	25	149
Inventārs	3 597 826	25 209 735	-21 611 909
Ātri nolietojamais inventārs	2 322 612	20 690 062	-18 367 450
Apģērbi, apavi, veļa un gultas piederumi	966 923	4 081 885	-3 114 962
Speciālais militārais inventārs, ieskaitot bruņojumu	308 291	437 788	-129 497
Speciālais militārais inventārs	73 711	x	x

Krājumu vērtība pārsvarā samazinājusies, samazinoties postenim „Inventārs” Ls 21 611 909 vērtībā, kas galvenokārt saistīts ar ātri nolietojamā inventāra izslēgšanu no uzskaites.

Samazinājumu Ls 17 689 692 vērtībā postenī „Krājumi un ilgtermiņa ieguldījumi atsavināšanai” veido galvenokārt krājumu, kuri netika atsavināti, pārgrāmatošana pamatlīdzekļu kontos Ls 9 938 571 vērtībā, no kuriem Rīgas pilsētai Ls 14 387 663 vērtībā.

Debitori (norēķini par prasībām)

Debitoru kopējā vērtība 2008.gadā palielinājās par Ls 2 989 768.

Atbilstoši likumam „Par nekustamā īpašuma nodokli” un pašvaldību saistošajiem noteikumiem 2008.gadā piešķirti atvieglojumi nekustamā īpašuma nodoklim Ls 750 572 apmērā.

Pašvaldību nekustamā īpašuma nodokļa debitoru parādu sadalījums atbilstoši termiņiem:

līdz 1 gadam - 52%,

no 1 līdz 2 gadiem - 26%

no 3 līdz 5 gadiem - 12%,

vairāk kā 5 gadi - 10%, no kuriem lielākais nekustamā īpašumu nodokļa parādu īpatsvars ir Rīgas, Jelgavas un Jūrmalas pilsētās.

2008.gada beigās šaubīgajiem debitoru parādiem izveidoto uzkrājumu vērtība ir Ls 6 372 553, no kuriem Jūrmalas pilsētai Ls 1 634 279 un Rīgas pilsētai Ls 952 234. Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu uzkrājumi šaubīgajiem debitoru parādiem palielinājušies Ls 2 472 353 vērtībā. Izveidoto uzkrājumu pieaugums Jūrmalas pilsētai 2008.gadā ir Ls 1 364 213 par izveidotajiem uzkrājumiem nekustamā īpašuma nodokļa parādiem, maksātnespējīgo uzņēmumu parādiem un nomas parādiem tiem uzņēmumiem, pret kuriem uzsākti tiesvedības procesi.

Detalizēta informācija par debitoru izmaiņām uzrādīta gada pārskata 4.pielikumā.

Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem

Nākamo periodu izdevumu un avansu par pakalpojumiem un projektiem kopējā vērtība 2008.gadā samazinājās par Ls 79 493. Bauskas rajona padomei Ls 529 288 vērtībā samazinājušies nākamo periodu izdevumi ārvalstu finanšu palīdzības un ES politikas instrumentu finansētajiem pasākumiem.

Lielākais pieaugums šajā postenī ir Balvu pilsētai Ls 420 542 vērtībā, no kuriem Ls 456 621 ir nākamo periodu izdevumi ārvalstu finanšu palīdzības un ES politikas instrumentu finansētajiem pasākumiem Atdzelžošanas stacijas būvniecībai.

Īstermiņa finanšu ieguldījumi

Pašvaldību īstermiņa aizdevumu un īstermiņa līdzdalību kapitālos kopējā vērtība 2008.gadā samazinājās par Ls 8 126 528, tai skaitā Rīgas pilsētai par Ls 6 698 090, no kuriem Ls 3 843 800 izslēgta īstermiņa līdzdalība SIA „Polar BEK Daugava” un ieguldījuma AS „RSK apdrošināšanas AS” uzskaitē ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā Ls 2 854 290 vērtībā, jo saskaņā ar Rīgas domes lēmumu atcelts apstiprinātais privatizācijas projekts un nevar prognozēt turpmāko privatizācijas procesu līdz jauna projekta apstiprināšanai.

Detalizēta informācija par īstermiņa finanšu ieguldījumiem uzrādīta gada pārskata 12.pielikumā.

Naudas līdzekļi

Naudas līdzekļu kopējā vērtība 2008.gadā samazinājās par Ls 3 557 155.

Naudas līdzekļu atlikums palielinājies postenī “Pamatbudžeta līdzekļi” Ls 6 146 865 vērtībā, un “Citu budžetu līdzekļi” Ls 99 681 vērtībā, savukārt samazinājies postenī “Speciālā budžeta līdzekļi” Ls 9 162 209 vērtībā un “Ziedojumu un dāvinājumu līdzekļi” Ls 641 492 vērtībā.

Detalizēta informācija par naudas līdzekļu atlikumiem uzrādīta gada pārskata 17.pielikumā.

Pašu kapitāls

Pašu kapitāla vērtība 2008.gadā palielinājusies par Ls 308 823 855.

Rezerves

Rezervju vērtība 2008.gadā samazinājusies par Ls 34 739 660.

Rezervju kopējā vērtība galvenokārt samazinājusies, pašvaldībām samazinot iepriekš izveidoto pārvērtēšanas rezervi no uzskaites izslēgto ilgtermiņa aktīvu vērtībā.

2008.gadā pašvaldības ņēmušas uzskaitē līdz šim neuzskaitītas mežaudzes Ls 5 401 002 vērtībā.

Detalizēta informācija par pašu kapitālu un rezervēm uzrādīta gada pārskata 8.pielikumā.

Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts

Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts ir Ls 343 563 515.

Negatīvs budžeta izpildes rezultāts ir 35% pašvaldību. Lielākie negatīvie budžeta izpildes rezultāti ir Rēzeknes pilsētai Ls (1 766 474), kas saistīts ar zaudējumiem sakarā ar SIA „KomunālsR” ilgtermiņa finanšu ieguldījumu izslēgšanu, ieguldījumu veikšanu radniecīgo uzņēmumu pamatkapitālā, procentu maksājumiem Valsts kasei par saņemtajiem aizņēmumiem, un Liepājas pilsētai Ls (1 612 195), kas saistīts ar inventāra uzskaites kārtības maiņu un mazvērtīgā inventāra norakstīšanu izdevumos.

Uzkrājumi

Uzkrājumu kopējā vērtība 2008.gadā palielinājusies par Ls 3 682 514, no kuriem palielinājums Jūrmalas pilsētai Ls 3 429 597 vērtībā par izveidotajiem uzkrājumiem iespējamām saistībām ar tiesvedību saistītos procesos.

Kreditori (norēķini par saistībām)

Kreditoru kopējā vērtība 2008.gadā palielinājās par Ls 240 035 476. Galvenokārt saistību pieaugumu veido posteņa “Ilgtermiņa aizņēmumi” palielinājums par Ls 103 273 916, tai skaitā no Valsts kases ņemtajiem ilgtermiņa aizņēmumiem par Ls 98 429 109. Lielākais ilgtermiņa aizņēmumu pieaugums ir Daugavpils pilsētai par Ls 10 312 116, Jelgavas pilsētai par Ls 9 322 809, Liepājas pilsētai par Ls 7 482 167, Rīgas pilsētai par Ls 6 228 511 un Valmieras pilsētai par 4 757 443.

Postenis “Ilgtermiņa parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem” palielinājies Ls 66 607 759 vērtībā, no tiem Rīgas pilsētai par Ls 66 380 762.

Postenis „Pārējās ilgtermiņa saistības” palielinājies Ls 32 561 799 vērtībā, no kuriem ilgtermiņa līzinga saistību palielinājums Ls 25 030 269. Lielākais pārējo ilgtermiņa saistību pieaugums ir Rīgas pilsētai par Ls 32 053 435.

Postenis „Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi” galvenokārt palielinājies apgūto Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu vērtībā. Kopējais šī posteņa palielinājums 2008.gadā ir Ls 16 360 032. Lielākais ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumu palielinājums ir Kuldīgas pilsētai par Ls 3 110 796, Krāslavas novadam par Ls 2 112 462 un Salacgrīvas pilsētai ar lauku teritoriju par Ls 1 975 818, kas pārsvarā saistīts Eiropas Savienības struktūrfondu finansējumu.

Postenis “Īstermiņa saistības” palielinājies Ls 16 826 725 vērtībā. Postenis „Īstermiņa uzkrātās saistības” palielinājies par Ls 8 708 548, kur lielākais palielinājums Daugavpils pilsētai Ls 777 461 vērtībā. Postenis „Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem” palielinājies par Ls 6 615 181, kur lielākais palielinājums Rīgas pilsētai Ls 4 272 206 vērtībā, no kuriem Ls 3 702 566 ir Dienvidu tilta uzkrāto procentu pieaugums.

Savukārt postenis „Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa” samazinājies Ls 9 214 835 vērtībā, no kuriem lielākais samazinājums Rīgas pilsētai par Ls 13 481 467.

Dienvidu tilta finansējuma modelis

2005.gadā veikta finansējuma piesaiste Rīgas Dienvidu tilta pār Daugavu būvniecībai. Finansējuma modelis, ja nenotiek tā pirmstermiņa izbeigšana, nerada tūlītējas parāda saistības Rīgas domei, izņemot norēķinu saistības pret būvuzņēmēju A/S „Dienvidu tilts” u.c. piegādātājiem, kas tādā veidā klasificētas Rīgas pilsētas gada pārskatā. Ja notiktu finansējuma modeļa pirmstermiņa izbeigšana, tad šajā brīdī ilgtermiņa saistības pret piegādātājiem būtu klasificējamās kā ilgtermiņa saistības pret Deutsche Bank vai dažādām finanšu institūcijām, kam tā cedējusi vai nodevusi savas prasījuma tiesības, nosūtot par to Rīgas pilsētai attiecīgus paziņojumus vai cesiju.

Rīgas pilsēta atzīst saistības par izpildītajiem būvdarbiem un visā finansējuma modeļa darbīgas gaitā atzīst katra perioda finansējuma nodrošināšanas jeb procentu izmaksas

ieņēmumu un izmaksu pārskatā. Finansējuma modelis paredz fiksētu procentu likmi visā modeļa darbības laikā, tomēr ņemot vērā to, ka Rīgas dome maksā atlīdzību par aizdevumu no brīža, kad finansējums tiek ieskaitīts A/S „Dienvidu tilts” darījumu kontā, tad faktiskā pašvaldības procentu likme ir augstāka. No mijmaiņas līguma izrietošās finanšu instrumenta – nākotnes (*forward*) darījumu virknes patiesā vērtība ir nulle, jo finansējuma modelis paredz gan fiksētu valūtas maiņas kursu, gan fiksētu procentu likmi 6,31% apmērā finansējuma modeļa darbības laikā.

Slēdzot ar Dienvidu tilta būvniecību saistītos līgumus, Rīgas pilsēta veikusi būvniecības pakalpojumu iegādi, iegādājoties (būvējot) konkrēto pamatlīdzekli – tiltu, kur pasūtītājs ir Rīgas dome un izpildītājs ir A/S „Dienvidu tilts”. Visas celtniecības izmaksas līdz objekta nodošanai ekspluatācijā Rīgas pilsēta uzkrāj bilances kontu grupā „Nepabeigtā celtniecība” un vienlaicīgi uzskaita saistības pret konkrēto uzņēmēju bilances kontu grupā „Ilgttermiņa parādi piegādātājiem un darbuuzņēmējiem”. 2008.gadā objekta „Dienvidu tilts” I kārtā nodota ekspluatācijā. Zebilancē uzkrātas nākotnes saistības par Dienvidu tilta būvniecību.

Detalizēta informācija par kreditoriem uzrādīta gada pārskata 6.pielikumā un 14.pielikumā.

Zebilance

Zebilances aktīvu kopējā vērtība 2008.gadā palielinājusies par Ls 7 980 606, zebilances prasību kopējā vērtība samazinājusies par Ls 3 690 225 un zebilances saistību kopējā vērtība palielinājusies par Ls 61 500 428. Zebilances saistību pieauguma lielāko daļu veido posteņa “Nākotnes saistības” palielinājums Rīgas pilsētai Ls 139 508 058 vērtībā par uzskaitījumiem nepabeigtās kapitālās celtniecības darbu līgumiem un samazinājums Ls 69 269 090 vērtībā par Pilnsabiedrības „Dienvidu tilts” tilta būvniecības nākotnes maksājumiem un piesaistītā finansējuma nākotnes procentu maksājumiem.

Pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkuma pielikumi

Paskaidrojumi pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkumam uzrādīti gada pārskata 4., 6., 8., 10., 12., 14. un 17.pielikumā.

30.06.2009.

4519

Irēna Šuksta

67094210, irena.suksta@kase.gov.lv